

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kaivosmineraaliverolain muuttamisesta

(HE 127/2025)

Valtiovarainvaliokunta, VeJ

Tom Simola
kaupunginjohtaja

10.11.2025

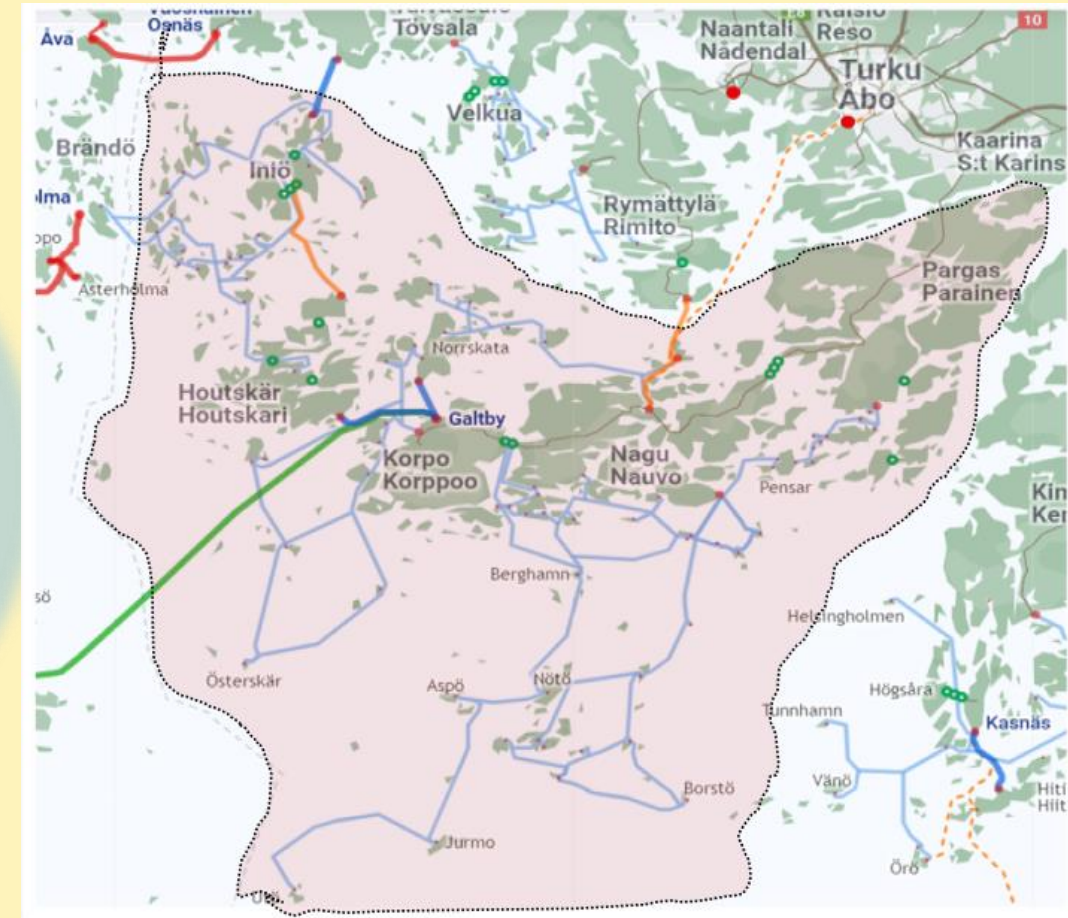
Pargas
Parainen

Paraisten kaupunki

Turun naapurikunta ja maailman johtava saaristokaupunki

- Merkittävä teollisuuskaupunki, 4986 työpaikkaa ja 1655 yritystä.
- Maailman saaririkkain kaupunki, 15 000 saarta, joista rakennettuja 1 215 ja asuttu vuoden ympäri 107.
- Noin 10 000 vapaa-ajanasuntoa.
- Vajaa 30 % Varsinais-Suomen pinta-alasta.

Johdanto

- Parainen on Suomen merkittävin kalkkikiviteollisuuden keskus.
- Nordkalkin kaivos, jalostus, kalkkiuunit ja satama työllistävät laajasti. Vaikutuksia moneen yritykseen, esimerkiksi Finnsementti, Paroc, Kingspan.
- Kaupunki on huolissaan hallituksen esittämästä kaivosmineraaliveron korotuksesta ja sen vaikutuksista.

Esityksen ydin

- Hallitus esittää veron nelinkertaistamista:
- • Metalliset mineraalit: 0,6 % → 2,5 %.
- • Muut mineraalit (kuten kalkkikivi): 0,20 € → 0,60 € / tonni.
- Valtio saisi 80 % tuotosta, kunnille jäisi 20 %.
- Paraisten arvioitu tulonmenetys 150 000–200 000 €/vuosi.

Miksi esitys ei ole perusteltu

- Kunnat menettävät tuloja, vaikka niille jää infrastruktuuri- ja palvelukustannukset.
- Kaivosverotuoton ohjaaminen kunnille on tärkeää sosiaalisen hyväksyttävyyden vuoksi.
- Valtion osuuden kasvattaminen heikentää kuntien tasapuolista kohtelua.

Vaikutukset elinkeinoihin

- Paraisten kalkkikaivoksen tuotteet: juomavesi, maatalous, rakentaminen.
- Veronkorotus heijastuu hintoihin ja heikentää kilpailukykyä.
- Veronkorotus lyhentää kaivosten elinkaarta ja heikentää investointeja.
- Pitkällä aikavälillä myös yhteisö- ja tuloverotulot laskevat.

Vaikutukset Suomen mineraalitalouteen

- Suomi on EU:n johtava kaivosteollisuusmaa.
- Veronkorotus heikentää omavaraisuutta ja lisää tuontiriippuvuutta.
- Ristiriidassa kansallisen mineraalistrategian ja hallitusohjelman kanssa.
- Vihreän siirtymän ja huoltovarmuuden tavoitteet vaarantuvat.

Investointi-ilmapiiri ja kilpailukyky

- Kaivos- ja sähköveron samanaikainen korotus on kohtuutonta.
- Heikentää Suomen houkuttelevuutta investointikohteena.
- Suomen esiintymät ovat pienempiä ja pääomaintensiivisiä – veronkorotus voi viedä kannattavuuden.

Kansantaloudelliset seuraukset

- Lisäverotus voi viedä tuhansia työpaikkoja ja satojen miljoonien verotuloja.
- Kaavailtu verotus lisää kustannuksia kymmeniä miljoonia euroja.
- Lyhyen aikavälin verotuotto voi johtaa pitkän aikavälin tappioihin.

Kansainvälinen vertailu

- Kanadassa ja Australiassa kaivosvero perustuu kannattavuuteen, ei rojaltimalliin.
- Suomen malli ei joustaa alaspäin, jos hinnat laskevat.
- Suomen vero nousee Kanadan tasolle ilman kannattavuusmekanismia.

Yhteenveto

- Kestämätön kuntatalouden ja aluekehityksen kannalta.
- Heikentää Suomen omavaraisuutta ja mineraalistrategian tavoitteita.
- Vaarantaa investoinnit ja työpaikat – myös Paraisilla.
- Ristiriidassa hallitusohjelman ja vihreän siirtymän kanssa.
- Vähentää pitkän aikavälin verotuloja.